

Sygn. akt II CSK 44/15

POSTANOWIENIE

Dnia 15 września 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrzkowski

w sprawie z powództwa W. W.

przeciwko T. Z.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 15 września 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie

z dnia 5 września 2013 r., sygn. akt I ACa 433/13,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.800 (jeden tysiąc osiemset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego,

3. przyznaje adw. D.K. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w Szczecinie kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) zł powiększoną o kwotę podatku VAT tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu pozwanemu w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie ujawniły się przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności przemawiające za przyjęciem skargi do rozpoznania.

Pełnomocnik pozwanego T. Z. w skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 5 września 2014 r. wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oparł na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt. 2 k.p.c.

W ocenie pełnomocnika pozwanego przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadnia występowanie rozbieżności w orzecznictwie sądów. Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania autor skargi kasacyjnej wskazał, że: „Zgodnie z treścią wyroku Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1999 r. (sygn. akt III CKN 423/98, OSNC 2005 nr 5, poz. 92) skuteczne jest zbycie wierzytelności, nieoznaczonej dokładnie w umowie przelewu, jeżeli można ją określić na podstawie treści stosunku zobowiązaniowego, z którego wynika. Poglądu takiego nie podzielił Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 20 lutego 2008 r. (sygn. akt II CSK 445/07, nie publ.) gdzie wskazano, że nabyć można jedynie indywidualnie oznaczone prawo oraz stwierdził, że zbycie jest nieskuteczne, jeżeli zbywca i nabywca nie oznaczyli w umowie, którą z kilku wierzytelności istniejących pomiędzy zbywcą a dłużnikiem zawierają przeniesić”.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego powołanie się na rozbieżności w orzecznictwie wymaga przytoczenia i poddania analizie rozbieżnych

orzeczeń sądów w celu wykazania, że rozbieżności te mają swoje źródło w różnej wykładni przepisu, bądź też przedstawienia argumentów wskazujących, że wykładnia przeprowadzona przez sąd drugiej instancji sprzeczna jest z jednolitym stanowiskiem doktryny lub orzecznictwa Sądu Najwyższego. Ponadto, ze względu na publicznoprawne funkcje skargi kasacyjnej, skarżący powinien wykazać celowość dokonania wykładni konkretnego przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2012 r., III SK 29/12, nie publ.). Nie istnieje natomiast potrzeba wykładni przepisów prawa, jeżeli Sąd Najwyższy w pewnej kwestii wyraził swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu.

Tym wymaganiom autor skargi kasacyjnej nie sprostał. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przedstawiono argumentów mogących świadczyć, że w orzecznictwie sądów występuje rozbieżność wynikająca z różnej wykładni przepisów dotyczących przelewu wierzytelności. Należy również zaznaczyć, że przytoczone w skardze kasacyjnej orzeczenia zapadły na tle odmiennego stanu faktycznego i wbrew twierdzeniom pełnomocnika pozwanego nie świadczą o występowaniu rozbieżności w orzecznictwie. W wyroku z dnia 5 listopada 1999 r., III CKN 423/98 (OSNC 2000 nr 5, poz. 92) Sąd Najwyższy przyjął, że „jako skuteczną należy traktować np. cesję wierzytelności z tytułu należności za zbycie określonych towarów (...). Przyjmuje się, że w tych wypadkach wprowadzie wierzytelności nie są dokładnie oznaczone, ale są oznaczalne, gdyż można je określić za pomocą analizy treści stosunków obligacyjnych, z których wynikają”. W wyroku z dnia 20 lutego 2008 r., II CSK 445/07, nie publ. Sąd Najwyższy wskazał, że przedmiotem przelewu może być każda wierzytelność, w tym także wierzytelność przyszła. Sam charakter wierzytelności przyszłych nie wyklucza ich przelewu, ale niezbędne jest odpowiednie oznaczenie przedmiotu przelewu. Odnosząc się do oznaczenia wierzytelności przyszłej w wyroku wskazano, że „Uwzględniając, że wierzytelność przyszła może przejść na nabywcę dopiero z chwilą powstania, wymaganie to należy uznać za spełnione, gdy umowa dotycząca przelewu wierzytelności przyszłej zawiera dane pozwalające ustalić w chwili zaistnienia określonej

wierzytelności, iż to właśnie ona była objęta zawartą wcześniej umową. Takimi danymi są określenie tytułu powstania wierzytelności oraz osoby dłużnika”. We wskazanym wyroku Sąd Najwyższy sprecyzował sposób oznaczenia przedmiotu przelewu oraz wskazał, że w przypadku, gdy przedmiotem przelewu jest część wierzytelności przyszłej, niezbędne jest wskazanie dodatkowych czynników wyróżniających takich jak np. poszczególne elementy stosunku prawnego. Między wskazanymi orzeczeniami nie zachodzi więc rozbieżność poglądów, na którą powołał się autor skargi kasacyjnej. Szczegółowa analiza orzecznictwa oraz wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala więc na stwierdzenie, że powołana przesłanka została wykazana.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu, w postępowaniu zażaleniowym oraz w postępowaniu ze skargi kasacyjnej, orzeczono na podstawie 6 pkt 6 w zw. z 13 ust. 4 pkt. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu ustanowionego z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 461).

Na wniosek powoda zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 6 pkt. 6 w zw. z 12 ust. 4 pkt. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r., poz. 490).